

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN REKREATİF ETKİNLİKLERLE SOSYALLEŞME DÜZEYLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİ VE DUYGUSAL ZEKÂLARI ÜZERİNE ETKİSİ¹

Murat KOÇYİĞİT²

Murat ERDOĞDU³

Mustafa UYAR⁴

Muhsin ÇINAR⁵

ÖZ

Araştırmanın amacı; bireylerin rekreatif etkinliklerle sosyalleşme düzeylerinin, iletişim becerileri ve duygusal zekâları üzerine etkisinin incelenmesidir. Yöntem; çalışmanın evrenini Konya ilinde devlet üniversitelerinde öğrenim gören rekreatif etkinliklerle sosyalleşen üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evren içerisinde tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiş olan üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Rekreatif faaliyetlerle sosyalleşen bireylerin, iletişim becerileri ve duygusal zekâları arasındaki ilişkiler araştırma kapsamında tespit edilmiştir. Bu çalışmada, bireylerin sosyalleşme düzeylerini belirlemek için rekreasyon ve sosyalleşme ölçeği, iletişim becerilerini belirlemek için iletişim becerilerini değerlendirme ölçeği ve duygusal zekâ seviyelerini belirlemek için ise Schutte duygusal zekâ ölçeği kullanılmıştır. Ölçekler yardımı ile elde edilen veriler istatistik analiz/paket programı kullanılarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma neticesinde üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklerle sosyalleşme düzeyleri ile iletişim becerileri ve duygusal zekâ yetenekleri arasında pozitif ve orta kuvvette, istatistiksel olarak da anlamlı ($p=,000$) ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan regresyon analizi sonucunda, rekreatif etkinliklerle sosyalleşmenin, bireyin iletişim becerileri ve duygusal zekâları üzerinde doğrudan ve anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna da ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Sosyalleşme, İletişim Becerisi, Duygusal Zekâ

¹ Bu çalışma Necmettin Erbakan Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu tarafından desteklenmiştir. Bu çalışma 05-08 Nisan 2018 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen "Uluslararası Herkes için Spor ve Wellness Kongresinde" sözel bildiri olarak sunulmuştur.

² Dr. Öğr. Ü. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Turizm Fakültesi, mkocyigit@konya.edu.tr
ORCID ID: 0000-0002-2250-415X

³ Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Turizm Fakültesi, muraterdogdu06@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-5324-2236

⁴ Konya Selçuklu Gençlik Merkezi, mstafa_uyar@hotmail.com

⁵ Selçuklu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, muhsin75@hotmail.com

THE EFFECT OF SOCIALIZATION LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS WITH RECREATIONAL ACTIVITIES ON THEIR COMMUNICATION SKILLS AND EMOTIONAL INTELLIGENCE

ABSTRACT

The aim of the study is to review the impact of individuals' socialization level with the recreative activities on the communication skills and emotional intelligence. The research population consists of the college students who receive their training at the state universities in Konya and become socialized with the recreative activities. The research sampling consists of the college students who were chosen with the random sampling method from the population. The relationship between the communication skills and emotional intelligence of the individuals who became socialized with the recreative activities were determined within the scope of research. In this study, the recreation socialization scale for determining the individuals' socialization level, the communication skills evaluation scale for determining the communication skills and the emotional intelligence scale for determining the emotional intelligence level were used. The data which was obtained with the scales was analyzed and interpreted with the use of statistics analysis/package programme. It was determined that there were the significant relationships ($p=,000$) statistically at the positive and medium strength between the college students' socialization level with the recreative activities and their communication skill and emotional intelligence skills at the result of research. Moreover, it was concluded that the socialization with the recreative activities have a direct and significant impact on the individuals' communication skill and emotional skill as a result of the regression analysis which was previously made.

Keywords: Recreation, Socialization, Communication Skills, Emotional Intelligence

Giriş

Modern yaşamın ortaya çıkardığı fiziksel, psikolojik, maddi ve manevi eksikliğin giderilmesi amacıyla bireyler sosyalleşmekte ve bu doğrultuda serbest zaman etkinlikleri ile keyifli vakit geçirmeye ihtiyaç duymaktadır. Birbirinden farklı sosyo-demografik özelliklere sahip insanların serbest zaman etkinlikleri ile sosyalleşmeleri, iletişim becerilerini geliştirmeleri ve duygusal zekâ yeteneklerini kullanabilme kabiliyetine sahip olmaları kişisel farkındalık açısından önem arz etmektedir.

Serbest zamanlarda yapılan rekreasyon etkinlikleri bireylerin kişilerarası iletişim açısından sosyal becerilerini ve ilişkileri yürütebilme kabiliyetlerini geliştirebilmektedir. Dahası, serbest zaman etkinlikleri bireylerin aidiyet duygusunu geliştirmekte ve grup dinamiğine ayak uydurmalarını sağlamaktadır. En temel psikolojik ihtiyaçlarından olan sosyalleşme gereksinimini karşılamak zorunda olan insanlar, diğer bireylerle etkileşim halinde olmakta ve kişisel gelişimlerini artırmaktadırlar. Kendisini herhangi bir gruba ait hisseden ve rekreatif etkinlikler ile

sosyalleşen bireylerin ortak karar alma, birlikte hareket etme, grup motivasyonunu destekleme, gruba liderlik etme gibi temel kişilik özelliklerinin farkına varması ve kendini tanıması kolaylaşmaktadır. Grup içerisinde etkin ve dışa dönük bir yapıya sahip olan bireylerin, sosyalleşme aracılığıyla duygularını tanıması ve idare edebilmesi gibi yetenekleri kazanmasını sağlayan unsurların başında rekreatif etkinlikler gelmektedir.

Bu doğrultuda araştırma da üniversite öğrencilerinin, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme düzeylerinin, iletişim becerilerine ve duygusal zekâlarına etkisi incelenmiştir. Buna ek olarak, araştırmaya katılan bireylerin, rekreatif etkinlikler aracılığıyla iletişim becerilerini ve duygusal zekâlarını kullanabilme yeteneklerinin artmasının, sosyo-psikolojik gelişimlerine olan katkısı kişilerarası iletişim açısından irdelenmiştir. Bu araştırma ile ayrıca, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşen üniversite öğrencilerinin tanımadıkları bireylerle kurmuş oldukları iletişimin, kendisinde var olan eksik ve zayıf yönlerini fark etmesine ve kişisel gelişimine katkı sağlaması hedeflenmektedir. Bununla birlikte çalışmada rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme, iletişim becerileri ve duygusal zeka değişkenlerinin bir arada kullanılması, bu değişkenler arasındaki ilişkinin tespit edilmesi literatürde benzer çalışmaların yapılması açısından önem arz etmektedir.

1. Literatür Taraması

1.1. Serbest Zaman ve Rekreasyon

Rekreasyon ile ilgili olarak yapılacak bir çalışmada öncelikle alınacak konuların başında kuşkusuz serbest zaman kavramı gelmektedir. Çünkü, rekreasyon her şeyden önce serbest zamanı olan insanların, bu zamanlarında gerçekleştirecekleri etkinliklerle ilgilidir (Karaküçük, 2005: 23). Rekreasyon serbest zaman dilimlerinde, insanın doğasına uygun ve uygulamaktan haz duyacağı bir etkinlik içerisinde bulunması ile sıradanlaşan ve aynı rutini tekrar edercesine ev-iş arasında yaşadığı hayatı bir tarafa bırakarak, bu zorunlu hallerden ayrı olarak ruhsal ve zihinsel dinlenmeyi gerçekleştirerek diğer insanlarla sosyal yaşam içerisinde yer almasıdır (Gül vd., 2014: 10). Genel anlamda rekreasyon insanların boş zamanlarında eğlence ve tatmin dürtüleri ile gönüllü olarak etkinliklere katılımı olarak açıklanmaktadır (Karaküçük, 2005: 60). Ayrıca rekreasyon, insanlar için evrensel bir ihtiyaçtır.

Rekreasyon ihtiyacı sosyal konumlara paralel olarak farklılıklar gösterse de rekreasyonun farklı alanlarda yararları olduğu bilinmektedir. Bunların da fiziksel, psikolojik ve toplumsal olarak bireylere katkıları olduğu bir gerçektir (Sevil vd., 2012: 14). Rekreasyonel faaliyetler, her türlü açık veya kapalı alanlar ile her mevsim ve iklim şartlarında uygulanabilmektedir. Rekreasyon bir faaliyeti gerektirir ve çok çeşitli faaliyetler içerir. Rekreasyon haz ve neşe sağlayan bir faaliyettir. Rekreasyon evrensel olarak uygulanmaktadır. Kişinin kendisini ifade edebilme ve yaratıcı olabilmesine imkân sağlayıcı faaliyetler içermelidir. Rekreasyonun her kişiye göre bir amacı vardır. Rekreasyonel faaliyetlerin katılımcıya kişisel ve toplumsal özellikler kazandırması beklenir ve toplumun geleneklerine, törelerine ahlaki ve manevi değerlere uygun olmalıdır (Karaküçük, 2005: 67).

1.2. Sosyalleşme ve İletişim Becerisi

İnsanlar rekreatif etkinlikler sayesinde sosyalleşmektedirler. Sosyalleşme olgusu doğumdan hemen sonra başlamaktadır. Bireyin toplumda geçerli olan değerleri, inançları, vaziyet alışlarını, davranış kalıplarını öğrenip özümsemesi, çocukluk ve gençlik döneminde girdiği gruplarda geçerli değer, tavır ve rol beklentilerine göre sosyal benliğini veya sosyal-kültürel şahsiyetini kazanması ile devam etmektedir (Ergün, 1994: 28). Sosyalleşme, bir ferdin doğuştan itibaren belli aşamalardan geçerek kendisinden beklenen uygun rol ve normlardan haberdar olma, toplumun üyeliğini kazanma sürecidir (Erkal, 2006: 102). Sosyalleşme, insanın kendine uygun insanca davranışları öğrenmesidir. Ayrıca sosyalleşme, bireysel açıdan, insanın hayvansal yönlerini geri planda bırakarak, insanî değerler kazanması ve kişiliğini bulma sürecidir. Toplumsal açıdan ise sosyalleşme, sosyal ve kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılması ve kişilik gelişimidir (Özkalp, 2005: 109–110). Rekreatif etkinliklerle bireyin iletişim potansiyeli artmakta, duygu ve düşüncelerini daha iyi ifade eden bir birey haline gelebilmektedir. Bu durum bireyin kişiliği ve duygusal zekâ üzerinde de önemli bir etkiye sahip olabilmektedir. Kişinin, hayat dolu, heyecanlı, neşeli, konuşkan, girişken ve sosyal olma gibi özellikleri kişilik özellikleri kapsamında değerlendirilmektedir. Bu tür kişilik özelliklerine sahip olan bireyler kişilerarası ilişkilerde daha başarılı olabilmektedirler. Ayrıca sosyallik ve insanlarla birlikte olmayı sevme, eğlenceyi sevme, liderlik, güç, istekli olma ve arkadaşça

davranma gibi özellikler de bireyin sahip olması gereken özellikler olarak değerlendirilmektedir (Koçyiğit ve Özüpek, 2015: 324).

İnsanlar sosyalleşme evresi içerisinde sosyalleşme kurumları ile sürekli olarak etkileşim içindedirler. Bu nedenle insanlar arasındaki etkileşimi sağlayan araç iletişimdir. Böylelikle kişiler algılarını, isteklerini, duygu ve değerlerini, tutumlarını ve ihtiyaçlarını açığa vurabilirler (Can, 1994: 239). Sosyalleşme sosyal davranış ölçülerinin kabulü ile sonuçlanan bir süreçtir. Buna göre sosyalleşme bireyin kendisi aracılığı ile kültürel tutumları değerleri ve gurubun rollerini öğrendiği ve bunun sonucunda kendisine has bir kişilik kazandığı ve toplumun bir ferdi olduğu ve sosyal bir etkileşim sürecinin oluştuğunu ortaya koyar. Bütün bu kişilerarası ilişkiler, iletişime dayalı olarak gerçekleşmektedir. Bu sebeple iletişimin sağlıklı olması, kişiler için ilişkilerin derin, anlamlı ve doyurucu olmasını sağlarken, sağlıklı iletişim, anlaşılama duygusu veya istenmeyen yalnızlıktan başlayarak, çok daha derin sorunlara kadar gidebilen durumları meydana getirebilmektedir (Dökmen, 2004: 43). Bu sorunlardan kurtulmak için dikkat çeken becerilerin başında iletişim becerisi gelmektedir. İletişim becerisi, olaylarla ilgili olabilecek bakış açılarını ve tanımlamaları araştırmayı, soruşturmayı ve bütünleştirmeyi içerir. Bu beceriyi kazanmış birisi, kendisine yöneltilen bir uyarı, eleştiri veya şikâyete, tek açı yerine çok açıdan anlam verme yeteneğine sahiptir (Özer, 2006: 65). İletişimde önemli olan her şeyden önce, başkalarıyla iyi ilişki/iletişim kurabilmek için kendimizle çok iyi iletişim kurmamızın gerekliliğidir. İyi bir iletişimci hem kendi iç dünyasını hem de karşıdaki kişinin davranışlarını gerçekçi bir biçimde değerlendirmesini bilir (Cüceloğlu, 2016: 67). Ayrıca, iletişim becerilerini iyi kullanabilen bir bireyin kendi hayatını kontrol edebileceğini, başkaları tarafından kontrol edilmeye çalışıldığında engelleyebileceğini, olaylara ve başka bireylere güçlü bir şekilde etki edebileceğini, güvenliği, mutluluğu ve amaçları için davranışlar geliştirebileceğini ve hayatıyla ilgili pozitif değişiklikler yapabilmektedir (Nielsen, 2008: 21). İletişimin etkili ve verimli olabilmesi için bazı süreçlerden geçmesi süreçlerinde başkalarını anlama, bunları yaparken de kendi duygu ve düşüncelerini iletişim kanalları aracılığıyla karşı tarafa aktarma ve karşı tarafın da duygu ve düşüncelerini anlayarak onları görme duyarlılığı

kazandırmaktadır. İletişim becerisi aynı zamanda sosyal bir beceridir ve iletişim becerilerinin gelişiminde duygusal zekâ önemli bir paya sahiptir (Karadağ, 2013: 6).

1.3. Duygusal Zekâ

İletişimin var olması için kişinin duygularını harekete geçirmesi gerekmektedir. Duygu; basit ya da karmaşık bir zihinsel değerlendirme süreci ile bu sürece yönelik olarak verilen ve duygusal bir beden haliyle sonuçlanan fakat beynin kendisine yönelik olarak da ek zihinsel değişikliklerle sonuçlanan yönlendirici tepkilerin bileşimidir (Damasio, 1999: 145). Duygu; öfke, karamsarlık ve kaygı gibi genelde hem fizyolojik hem de zihinsel ve psikolojik temelli olan, davranışları etkileyen bir etmendir (Çakar ve Arbak, 2004: 27; Cevizci, 2000: 290). Duygu; öznel olarak yaşanan duygusal bir durumun dışavurumu olan gözlenebilir bir davranış yapısıdır (Budak, 2003: 230; Hançerlioğlu, 2002: 69). Duygusal zekâ ise kendini tanıma, duyguları idare edebilme, kendi kendini motive edebilme, uyumlu ve sağlam sosyal ilişkiler kurabilme, azim, kararlılık ve sabır gibi özelliklere sahip olarak kişisel ve duygusal kalitenin bir birleşimidir (Konrad ve Hendl, 2001: 13). Bir başka deyişle ise duygusal zeka, duygularımızı ve hislerimizi, sezgilerimizi etkili şekilde ifade etmeye yönelik olarak yönetmek ve insanlar arasında uyum ve sinerji yaratmak için duyguları kullanmak olarak ifade edilmektedir (Toktamışoğlu, 2003: 79). Cooper ve Sawaf (2003)'a göre duygusal zekâ; duyguların gücünü ve hızlı algılayışını, insan enerjisi, bilgisi, ilişkileri ve etkisinin bir kaynağı olarak duyumsama, anlama ve etkin bir biçimde kullanma yeteneğidir. Duygusal zekâ; kişinin kendisinin ve başkalarının duygularını tanımayı ve değerlendirmeyi öğrenmesinin yanı sıra duygulara ilişkin bilgileri ve duyguların enerjisini günlük yaşama etkin bir şekilde yansıtarak duygulara uygun tepkiler verilmesini sağlar. Duygusal zekâ bireyin kendisiyle ve diğer bireylerle olan ilişkilerinde, duygularını tanıyarak, anlayarak başa çıkabilmesini kolaylaştıran ve etkin bir şekilde kullanabilmesini sağlayan becerisidir. Duygusal zekâ, duyguları fark edebilme ve bu doğrultuda iyi kararlar verme, üzüntünün üstesinden gelebilme, dürtülerini kontrol edebilme anlamına gelmektedir. Üncü (2007)'ye göre en basit anlatımıyla duygusal zekâ, duyguların akılcı kullanılmasıdır. Duygusal zekâ, insanlarla daha başarılı ilişkiler kurmak ve çevreyle daha iyi uyum içinde olabilmek anlamında kendini ve diğerlerini anlamakla ilişkilidir ve bireyin sağduyuya dayalı

olarak dünya ile geçimini şekillendirmektedir. Duygusal zekâ içerisinde bazı kavramları barındırır. Kişinin kapasitesini farkında olması, iç görüye ve özdenetim becerisine sahip olması, empatik bakış açısına sahip olması duygusal zekâyla ilişkili kavramlardır (Şener, 2008: 15). Duygusal zekânın doğası, öz bilinç bir diğer ifade ile kendini tanıma, duygularını yönetebilme, başkalarının ne hissettiğini anlayabilme, kendi kendine harekete geçebilme ve sosyal ilişkilerde insanları anlayarak tutarlı ve uyumlu bir hayat sürdürme yöntemidir. Yapılan bilimsel çalışmalarda duygusal zekânın, insanların kişisel, sosyal ve iş hayatlarında başarılı ve mutlu olmalarında, bilişsel zekâdan daha fazla etkili olduğu tespit edilmiştir (Koçyiğit, 2015: 214).

1.4. İlgili Alan Yazın

Rekreasyon ve sosyalleşme ile ilgili ulusal ve uluslararası alan yazın incelendiğinde bu tür çalışmaların daha çok spor bilimleri alanının da yoğunlaştığı görülmektedir. Son yıllarda özellikle işletme, iletişim bilimleri ve davranış bilimleri gibi alanlarda yapılan iletişim becerileri ve duygusal zekâ çalışmaları ulusal ve uluslararası literatürde çeşitli araştırma konularını kapsamaktadır. Gerçekleştirilen araştırmalarda genel olarak, rekreasyon faaliyetlerine katılım düzeyi, sosyalleşme, serbest zaman etkinlikleri, sosyal algı ve yalnızlık algısı gibi olguların ele alındığı tespit edilmiştir. İlgili alan yazın incelendiğinde yapılan araştırmalardan bazıları, Atalay vd. (2013), Uzuner ve Karagün (2014), Yağmur ve İçigen (2016), Serçek ve Serçek (2015), Şahan (2007), Cooper ve Sawaf (2003), Çakar ve Arbak (2004), Koçyiğit (2015), Karadağ (2013), tarafından gerçekleştirilen çalışmalardır.

Literatür incelendiğinde, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme, iletişim becerileri ve duygusal zeka değişkenlerinin birlikte ele alındığı ve aralarındaki ilişkinin incelendiği herhangi bir ampirik ya da deneysel çalışma bulunmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında, yapılan bu araştırma ilk olma özelliği taşımakta ve kişilerarası iletişim ve rekreasyon alanlarında bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Aynı zamanda bu çalışma, bundan sonra kişilerarası iletişim ve yakın alanlarla ilgili yapılacak olan sosyalleşme, iletişim becerileri ve duygusal zekâ çalışmalarına da ışık tutması açısından önem taşımaktadır.

2. Yöntem

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklerle sosyalleşme düzeylerinin iletişim becerileri ve duygusal zekâları üzerindeki etkisini tespit etmeyi amaçlanmaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda, rekreasyon ve sosyalleşme bağımsız değişkeni ile iletişim becerileri ve duygusal zeka bağımlı değişkenleri arasındaki ilişki “pearson korelasyon analizi” ile analiz edilmiştir. Ayrıca, rekreasyon ve sosyalleşme ölçeği ile öğrencilerin sosyalleşme düzeylerinin, iletişim becerileri ve duygusal zekâları üzerindeki etkilerini tespit etmek amacıyla “basit doğrusal regresyon” analizi ile bulgulara ulaşılmıştır.

Bununla birlikte katılımcıların sosyalleşme düzeyleri, iletişim becerileri ve duygusal zeka kapasiteleri arasındaki ilişkiler tespit edilerek rekreatif etkinliklere katılan bireylerin sosyal olarak insan ilişkilerindeki başarısı, özgüven, duyguları idare edebilme, empati, motivasyon ve sosyal beceri yönlerinin gelişimi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın evrenini Konya ilinde devlet üniversitelerinde öğrenim gören üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise bu üniversitelerden rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen ve rekreatif etkinliklerle sosyalleşen bireyler oluşturmaktadır. Bu doğrultuda araştırma kapsamında 647 üniversite öğrencisine anket uygulanmış olup 12 anket formunun eksik ve hatalı veriler içermesi nedeniyle analizler 635 anket formu üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada, ilk olarak Şahan (2007) ve Serçek ve Serçek (2015) tarafından hazırlanmış olan rekreasyon ve sosyalleşme ölçeklerinden faydalanılmıştır. İkinci olarak çalışmada veri toplamak amacıyla Korkut (1996) tarafından oluşturulan İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (IBDÖ), kullanılmıştır. Son olarak Schutte vd. (1998) tarafından geliştirilen, Austin vd. (2004) tarafından tekrar oluşturulan ve Tatar, Tok ve Saltukoğlu (2011) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan duygusal zekâ araştırmalarında da yoğun olarak kullanılan Schutte Duygusal Zekâ ölçeği, kullanılmıştır. Ayrıca araştırma sonuçları, araştırma verilerinin toplanmış olduğu tarihler olan Kasım 2017 - Şubat 2018 tarihleri ile sınırlıdır.

3 Bulgular ve Yorumlar

Araştırmada toplanan veriler kodlanarak istatistik programına aktarılmıştır. Araştırma kapsamı sonucunda toplanan veriler istatistiksel analiz/paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veri girişinin tamamlanmasından sonra veri analizinde kullanılacak istatistiksel testler belirlenmiştir. Bir veri grubuna yapılacak istatistiksel testler belirlenirken öncelikli olarak verilerin normal dağılıp dağılmadığı analiz edilmelidir. Eğer veriler normal dağılıyorsa parametrik testler, normal dağılmıyorsa parametrik olmayan testler kullanılarak analiz yapılmalıdır. Araştırma verilerine yapılan normallik testi sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir.

Bu doğrultuda araştırma sonucunda elde edilen verileri değerlendirmek için tanımlayıcı istatistikler (frekans analizi), faktör analizi, korelasyon analizi, basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma verileri belirlenen sistematik çerçevesinde analiz edilerek elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir. İlk olarak anketin birinci bölümünde yer alan katılımcı profilini belirleyen sosyo-demografik sorulara ilişkin frekans analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo1: Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri (n=635)

Demografik Değişkenler	Değer	Frekans	Yüzde	Demografik Değişkenler	Değer	Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Erkek	344	54,2	Yaş	16-20	369	58,1
	Kadın	291	48,8		21-25	266	41,9
	Toplam	635	100		Toplam	635	100
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	229	36,1	Anne Eğitim Durumu	İlkokul	295	46,5
	Ortaokul	150	23,6		Ortaokul	124	19,5
	Lise	154	24,3		Lise	112	17,6
	Üniversite	102	16,1		Üniversite	104	16,4
	Toplam	635	100		Toplam	635	100
Gelir Durumu	500 TL ve daha az	93	14,6	Üniversite	Necmettin Erbakan Üniversitesi	371	58,4
	501-1000 TL	101	15,9				
	1001-1500 TL	143	22,5				

	1501-2000 TL	137	21,6		Selçuk Üniversitesi	264	41,6
	2001 TL +	161	25,4				
	Toplam	635	100		Toplam	635	100

Tablo 1'e bakıldığında, ankete katılan bireylerin %54,2'sinin erkek, %48,8'inin ise kadın olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş aralıklarına baktığımız zaman, katılımcıların %58,1'inin 16-20 yaş aralığında, %41,9'unun ise 21-25 yaş aralığında yer aldığı görülmektedir. Öte yandan katılımcıların babalarının eğitim durumları incelendiğinde, %36,1'inin ilkökul, %23,6'sının ortaokul, %24,3'ünün lise ve %16,1'inin ise üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcıların annelerinin eğitim durumlarına baktığımızda, %46,5'inin ilkökul, %19,5'inin ortaokul, %17,6'sının lise ve %16,4'ünün ise üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Ankete katılan bireylerin gelir durumları incelendiğinde, katılımcıların %14,6'sının 500 TL ve daha az, %15,9'unun 501-1000 TL arası, %22,5'inin 1001-1500 TL arası, %21,6'sının 1501-2000 TL arası ve %25,4'ünün ise 2001 TL ve üzeri gelir seviyesine sahip oldukları görülmektedir. Öte yandan katılımcıların öğrenim gördükleri üniversitelere bakıldığında, katılımcıların %58,14'ünün Necmettin Erbakan Üniversitesi öğrencisi, %41,6'sının Selçuk Üniversitesi öğrencisi olduğu görülmektedir.

4.1. Rekreasyon ve Sosyalleşme Ölçeği Faktör Analizi

Rekreasyon ve sosyalleşme ölçeğinin kaç alt boyutta algılandığını bulabilmek için faktör analizi yapılmıştır. Verilerin faktör analizine uygun olup olmadığı KMO ve Barlett testleri ile test edilmiştir.

Tablo 2. Rekreasyon ve Sosyalleşme Ölçeği Faktör Yapısı

Faktör	Değişkenler	Faktör Yükleri		Cronbach Alpha
		1	2	
Kişilerarası İletişim ve Etkileşim	S2Kişilerarası olumlu iletişim	,880		,922
	S1Bireysel yeteneklerin keşfi	,872		
	S3Toplumlararası sosyal bütünleşme	,872		
	S8Toplumsal bütünleşme	,756		
	S9Kişisel beceri ve yetenek	,749		
	S10Arkadaşlarla rekreasyon etkinliği	,738		
	S5Topluma faydalı bireyler	,734		
	S11Çözüm odaklı olmak	,705		
	S7Bireylerin barışıklığı	,671		
	S6Hoş zaman aktiviteleri	,639		
	S14Kolay iletişim kurarım	,622		
	S4Ters düşen davranışlar	,579		

	S12Kendimi özgür ifade ederim	,578		
	S22Ayrım yapmaktan hoşlanmam	,554		
Faaliyetlere	S24Tanımadığım insanlarla rekreatif faaliyete katılım		,753	
	S23Grubun lideri olurum		,692	
	S16Rekreatif faaliyetlere kolayca uyum sağlarım		,667	
	S15Aktivitelerle katkıda bulunurum		,651	,823
	S20Rekreasyon aktivitelerine katılmaktan hoşlanırım		,641	
Rekreatif katılım	S19Aktivitelerde kolay tanıyabilirler		,541	
	S18Diğer insanlara yardım etmeyi severim		,484	
	Özdeğer	10,067	1.880	
Açıklanan Varyans		38,636	18,253	
Toplam Açıklanan Varyans		56,890		
KMO		,953		
Barlett		7667,679 (sd.210; p=0,000)		
Cronbach Alpha		,941		

Gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda Kaiser-Meyer-Olkin (KMO=0,953) ile bütün soru grubunun genel olarak faktör analizine uygunluğu ölçülmüştür. Ayrıca tek tek her bir sorunun faktör analizine uygunluğu da ölçülmüştür. Bu ölçüm esnasında Measures of Sampling Adequacy-Örnekleme Yeterliliğinin Ölçümü (MSA) yöntemi kullanılarak değişkenlerin anti-image korelasyon matrisi gözden geçirilmiştir. Anti-image korelasyon matrisindeki MSA yöntemi kullanılarak değişkenlerin anti-image korelasyon matrisi gözden geçirilmiştir. Anti-image korelasyon matrisindeki MSA değerleri incelendiğinde tüm değişkenlerin 0,50 değerinin üzerinde olduğu tespit edilmiştir. MSA değerinin 0,50 değerinin altında olduğu durumlarda sorunun (değişkenin) analiz dışı bırakılması gerekmektedir (Durmuş vd. 2013: 81). Dahası araştırma kapsamında gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda bazı gözlenen değişkenlerin faktör ağırlıklarının (Rekreasyon ve sosyalleşme ölçeğindeki 13. 17. ve 21. sorular) birden fazla faktör altında yakın değerler aldığı tespit edilmiştir. Herhangi bir sorunun farklı faktör sütunlarında yakın değerler alması söz konusu ise sorunun analiz dışı bırakılması gerekmektedir (Durmuş vd. 2013: 85). Bu doğrultuda araştırmada yer alan 13. 17. ve 21. soruların birden fazla faktör altında birbirine yakın değerler aldığı görüldüğü için 13. 17. ve 21. sorular sırasıyla analiz dışı bırakılarak faktör analizi tekrar yapılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda birden fazla faktör altında birbirine yakın faktör ağırlığına sahip başka bir değişkene rastlanmadığı için analize bu şekliyle devam edilmiştir. Faktör analizine göre rekreasyon ve sosyalleşme

ölçeği katılımcılarca iki alt boyutta algılanmıştır. Tüm bu alt faktörler rekreasyon ve sosyalleşme ölçeğinin toplam varyansının %56,890'ını açıklamıştır. Elde edilen her bir faktörün kendi içerisindeki uyumu Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ile ölçülmüştür. Bu katsayı değişkenler arası korelasyona bağlı uyum değeridir. Rekreasyon ve sosyalleşme ölçeğinin tüm alt boyutlarında Cronbach Alpha değerleri %60'ın üstünde yer aldığı için faktörlerin istatistiksel olarak güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. İletişim Becerileri Ölçeği Faktör Analizi

İletişim Becerileri ölçeğinin kaç alt boyutta algılandığını bulabilmek için faktör analizi yapılmıştır. Verilerin faktör analizine uygun olup olmadığı KMO ve Barlett testleri ile test edilmiştir.

Tablo 3. İletişim Becerileri Ölçeği Faktör Yapısı

Faktör	Değişkenler	Faktör Yükleri		Cronbach Alpha
		1	2	
Dışa Dönük İletişim Yapısı	S33İnsanlara gerektiğinde yardım etmekten hoşlanırım	,795		,955
	S38Arkadaşlarımlayken kendimi rahat hissederim	,761		
	S29İnsanların değerli olduğunu düşünürüm	,761		
	S31İnsanları dinlemek için zaman ayırırım	,729		
	S27Başkalarını kasıt aramadan dinlerim	,721		
	S41Konuların açığa kavuşması için soru sorarım	,712		
	S40İlişkilerimde düşünmeye zaman ayırırım	,710		
	S25İnsanlar yanımdan rahatlayarak ayrılırlar	,682		
	S28İnsanları oldukları gibi kabul ederim	,675		
	S36İlişkilerimde bana düşenleri yaparım	,670		
	S39Yaşadığım coşkuyu başkalarına aktarabilirim	,664		
	S42Özel konuları ayaküstü konuşmamaya çalışırım	,660		
	S30Kararlarımdan önce özelemlerimi gözden geçiririm	,658		
	S34Olaylara değişik açıdan bakarım	,652		
	S32İnsanlara karşı sıcak ilgi duyarım	,639		
S37İçimden geldiği gibi davranırım	,604			
S44Eğlenceli keyifli yanım vardır	,541			
S26Düşüncelerimi anlaşılır biçimde ifade ederim	,538			
S35Düşüncelerimle yaptıklarım tutarlıdır	,501			
Empatik İletişim	S49Karşımdakine özel sorular sormam		,783	,772
	S47İnsanlar tarafından anlaşıldığımı hissederim		,698	
	S48Girişimde bulunurum		,680	
	S45Önerilerimi sunarken dikkat ederim		,660	
	S43Sakin ses tonuyla konuşurum		,595	
	S46Karşımdakini anlamaya çalışırım		,428	

Özdeğer	12,674	1,231	
Açıklanan Varyans	36,954	18,665	
Toplam Açıklanan Varyans	55,620		
KMO	,961		
Barlett	9170,657 (sd.300; p=0,000)		
Cronbach Alpha	,953		

Faktör analizi sonucunda Kaiser-Meyer-Olkin (KMO=0,961) ile bütün soru grubunun genel olarak faktör analizine uygunluğu ölçülmüştür. Ayrıca tek tek her bir sorunun faktör analizine uygunluğu da ölçülmüştür. Bu ölçüm esnasında Measures of Sampling Adequacy-Örnekleme Yeterliliğinin Ölçümü (MSA) yöntemi kullanılarak değişkenlerin anti-image korelasyon matrisi gözden geçirilmiştir. Anti-image korelasyon matrisindeki MSA yöntemi kullanılarak değişkenlerin anti-image korelasyon matrisi gözden geçirilmiştir. Anti-image korelasyon matrisindeki MSA değerleri incelendiğinde tüm değişkenlerin 0,50 değerinin üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte ölçekte yer alan gözlenen değişkenlerin faktör ağırlıklarının birbirine yakın değerler almadığı tespit edildiğinden dolayı herhangi bir soru analiz dışı bırakılmamıştır. Faktör analizine göre iletişim becerileri ölçeği katılımcılarca iki alt boyutta algılanmıştır. Tüm bu alt faktörler iletişim becerileri ölçeğinin toplam varyansının %55,620'sini açıklamışlardır. Elde edilen her bir faktörün kendi içerisindeki uyumu Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ile ölçülmüştür. Bu katsayı değişkenler arası korelasyona bağlı uyum değeridir. İletişim becerileri ölçeğinin tüm alt boyutlarında Cronbach Alpha değerleri %60'ın üstünde yer aldığı için faktörlerin istatistiksel olarak güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.3. Duygusal Zekâ Ölçeği Faktör Analizi

Duygusal Zekâ ölçeğinin katılımcılarca kaç farklı alt boyutta algılandığını tespit etmek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Verilerin faktör analizine uygun olup olmadığı KMO ve Barlett testleri ile test edilmiştir.

Tablo 4. Duygusal Zekâ Ölçeği Faktör Yapısı

Faktör	Değişkenler	Faktör					Cronbach Alpha
		1	2	3	4	5	
Öz farkındalık (Kendini Tanımı)	S56Yaşamımdaki bazı olaylar	,785					,958
	S70Sorunların üstesinden gelmek kolaydır	,734					
	S68Sözsüz mesajların farkındayım	,728					
	S59Duygularımınla yaşam kalitesi ilişkilidir	,713					
	S67Mutlu olacağım uğraşlar bulurum	,698					
	S88Ses tonundan anlarım	,689					
	S55Mesajları anlamakta zorlanmam	,685					
	S86İnsanların iyi hissetmelerini sağlarım	,684					
	S57Şakayı ve ciddiyeti anlarım	,659					
	S69Başkalarının üzerindeki etkim önemli	,646					
	S58Olasılıkları görürüm	,639					
	S50Sorunlarımı ne zaman paylaşacağımı bilirim	,619					
	S51Sorunları hatırlar üstesinden gelirim	,595					
	S74Fikir üretmeme yardımcı olur	,561					
	S60Duyguların farkında olurum	,559					
	S87İyimser olmak bana yardımcı oluyor	,557					
	S80Sözel olmayan mesajların farkındayım	,538					
	S54Kolaylıkla güvenilir insanlar	,528					
S66Rahatlıkla anlarım	,476						
S78Kendimi güdülerim	,454						
S89İnsanları anlamak benim için zor değil	,443						
S73Duygularımın niçin değiştiğini bilirim	,412						
Duygu Kontrol	S62Duygusallıktan kaçınırım		,769				,729
	S75Duygularımı kontrol etmekte zorlanmam		,673				
	S64Nasıl sonlandıracağımı bilirim		,658				
	S63Duygularımı gizli tutarım		,652				
Konsantrasyon	S82Aklıma yeni fikirler gelir			,719			,764
	S83Duygularımın etkisi vardır			,694			
	S81Aynısını yaşamış olurum			,631			
	S72Duygularım işimi kolaylaştırır			,551			
Ruh Olumlu Hali	S90Yakın arkadaşlıklar kurmakta zorlanmam				,643		,657
	S76Hissettiğim duyguların farkındayım				,560		
	S52Başarılı olacağımı düşünürüm				,416		
Motivasyon	S84Umutsuzluğa kapılmam					,667	,634
	S61İyi şeyler olmasını beklerim					,594	
	S77İletişim kurmamın zor olmadığını söylerler					,486	
Özdeğer		15,397	2,233	1,265	1,176	1,088	
Açıklanan Varyans		26,148	8,990	8,712	8,321	6,603	

Toplam Açıklanan Varyans	58,774	
KMO	,958	
Barlett	11965,152 (sd.630; p=0,000)	
Cronbach Alpha	,958	

Duygusal Zekâ ölçeği faktör analizi sonucunda Kaiser-Meyer-Olkin (KMO=0,958) ile bütün soru grubunun genel olarak faktör analizine uygunluğu ölçülmüştür. Ayrıca tek tek her bir sorunun faktör analizine uygunluğu da ölçülmüştür. Bu ölçüm esnasında örnekleme yeterliliğinin ölçümü (MSA) yöntemi kullanılarak değişkenlerin anti-image korelasyon matrisi gözden geçirilmiştir. Anti-image korelasyon matrisindeki MSA yöntemi kullanılarak değişkenlerin anti-image korelasyon matrisindeki MSA yöntemi kullanılarak değişkenlerin anti-image korelasyon matrisi gözden geçirilmiştir. Anti-image korelasyon matrisindeki MSA değerleri incelendiğinde tüm değişkenlerin 0,50 değerinin üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırma kapsamında gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda bazı gözlenen değişkenlerin faktör ağırlıklarının (Duygusal zekâ ölçeğindeki 53. 65. 71. 79 ve 85. sorular) birden fazla faktör altında yakın değerler aldığı tespit edilmiştir. Daha öncede belirtildiği gibi Durmuş vd. (2013), herhangi bir sorunun farklı faktör sütunlarında yakın değerler alması söz konusu ise sorunun analiz dışı bırakılması gerektiğini ifade etmektedir. Bu doğrultuda araştırmada yer alan 53. 65. 71. 79 ve 85. soruların birden fazla faktör altında birbirine yakın değerler aldığı görüldüğü için bu sorular sırasıyla analiz dışı bırakılarak faktör analizi tekrar yapılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda birden fazla faktör altında birbirine yakın faktör ağırlığına sahip başka bir değişkene rastlanmadığı için analize bu şekliyle devam edilmiştir. Faktör analizine göre duygusal zekâ ölçeği katılımcılarca beş alt boyutta algılanmıştır. Tüm bu alt faktörler duygusal zekâ ölçeğinin toplam varyansının %58,774'ünü açıklamışlardır. Elde edilen her bir faktörün kendi içerisindeki uyumu Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ile ölçülmüştür. Duygusal zekâ ölçeğinin tüm alt boyutlarında Cronbach Alpha değerleri %60'ın üstünde yer aldığı için faktörlerin istatistiksel olarak güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.4. Rekreasyon ve Sosyalleşme, İletişim Becerileri ve Duygusal Zekâ İlişkisi

Bu bölümde yapılacak analizler ile aşağıdaki hipotezler test edilmeye çalışılmıştır:

H₀ Rekreasyon ve Sosyalleşme değişkeni, İletişim Becerileri değişkenini açıklamada istatistiksel olarak anlamsızdır.

H₁ Rekreasyon ve Sosyalleşme değişkeni, İletişim Becerileri değişkenini açıklamada istatistiksel olarak anlamlıdır.

H_{1a} Rekreasyon ve Sosyalleşme, İletişim Becerilerini doğrudan ve anlamlı bir şekilde etkilemektedir.

H₀ Rekreasyon ve Sosyalleşme değişkeni, Duygusal Zekâ değişkenini açıklamada istatistiksel olarak anlamsızdır.

H₁ Rekreasyon ve Sosyalleşme değişkeni, Duygusal Zekâ değişkenini açıklamada istatistiksel olarak anlamlıdır.

H_{1b} Rekreasyon ve Sosyalleşme, Duygusal Zekâ üzerinde doğrudan ve anlamlı bir etkiye sahiptir.

Tablo 4. Rekreasyon ve Sosyalleşme – İletişim Becerileri – Duygusal Zekâ İlişkisi Korelasyon Analizi

		Duygusal Zekâ	İletişim Becerileri	Rekreasyon Ve Sosyalleşme
Duygusal Zekâ	r	1		
	p			
	N	635		
İletişim Becerileri	r	,858**	1	
	p	,000		
	N	635	635	
Rekreasyon Ve Sosyalleşme	r	,764**	,778**	1
	p	,000	,000	
	N	635	635	635

** Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4. incelendiğinde iletişim becerileri ve duygusal zeka ölçeği bağımlı değişkenleri ile rekreasyon ve sosyalleşme ölçeği bağımsız değişkenleri arasında

anlamli ilişkiler tespit edilmiştir. Ayrıca iletişim becerileri ile duygusal zekâ değişkenlerinin de aralarında anlamli ve orta kuvvetin üzerinde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Rekreasyon ve Sosyalleşme ile İletişim Becerileri İlişkisi Regresyon Katsayıları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	Standardize Katsayılar	t-istatistiği	p değeri	Standart Hata
		Beta			
İletişim Becerileri	Rekreasyon ve Sosyalleşme	,778	31,070	,000	,026
R ²		,605			
Düzeltilmiş R ²		,604			
F istatistiği		965,351 (p=0,000)			

Tablo 5'e bakıldığında R² değerinin ,605 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu durum, bağımsız değişkenin bağımlı değişkendeki değişmelerin %60,5'ini açıklayabileceğini ve F istatistiği sonucu ise modelin bir bütün olarak anlamli olduğunu ifade etmektedir. Elde edilen analiz sonuçları, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme değişkeninin, iletişim becerileri üzerinde pozitif ve istatistiki olarak anlamli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Araştırma bulguları, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşmenin bireyin iletişim becerisini etkilediğini göstermektedir. Diğer taraftan, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme değişkeninin iletişim becerileri değişkeni üzerindeki pozitif yönlü etki düzeyinin; $\beta=,778$ kuvvetinde ve anlamli olması, çalışmanın sonuçları açısından önem arz etmektedir.

Tablo 6. Rekreasyon ve Sosyalleşme ile Duygusal Zekâ İlişkisi Regresyon Katsayıları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	Standardize Katsayılar	t-istatistiği	p değeri	Standart Hata
		Beta			
Duygusal Zekâ	Rekreasyon ve Sosyalleşme	,764	29,715	,000	,023
R ²		,584			
Düzeltilmiş R ²		,583			
F istatistiği		882,961 (p=0,000)			

Yukarıda regresyon tablosu incelendiğinde R^2 değerinin, 584 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu durum, bağımsız değişkenin bağımlı değişkendeki değişmelerin %58,4'ünü açıklayabileceğini ve F istatistiği sonucu ise modelin bir bütün olarak anlamlı olduğunu ifade etmektedir. Ampirik sonuçlar, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme değişkeninin, duygusal zeka üzerinde pozitif ve istatistiki olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Araştırma bulguları, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşmenin bireyin duygusal zekasını kullanma yeteneğini etkilediğini göstermektedir. Diğer taraftan, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme değişkeninin duygusal zeka değişkeni üzerindeki pozitif yönlü etki düzeyinin; $\beta=,764$ ile orta kuvvetin üzerinde ve anlamlı olması, çalışmanın sonuçları açısından önem arz etmektedir.

Özetle, çalışmanın amacı doğrultusunda ortaya konan “(H_{1a}) rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme, iletişim becerilerini doğrudan ve anlamlı düzeyde etkilemektedir” hipotezi desteklenmiştir. Diğer taraftan “(H_{1b}) rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme, duygusal zeka üzerinde doğrudan ve anlamlı bir etkiye sahiptir” hipotezi de kabul edilmiştir. Dolayısıyla araştırmanın ampirik sonuçları her iki hipotezin de desteklendiğini göstermektedir. Bu kapsamda bireylerin serbest zamanlarında gerçekleştirmiş oldukları ve sosyalleşme düzeylerini artıran faaliyetlerin, iletişim becerilerini ve duygusal zekâlarını kullanma kabiliyetlerini artırdığını göstermektedir. Bireylerin dışa dönük iletişim yapısı ve empatik iletişim kabiliyeti, sosyalleşmenin önemli bir unsuru olan serbest zaman etkinlikleri ile gelişebilmektedir. Aynı zamanda bireylerin kendini tanıma (öz farkındalık), duygularını kontrol edebilme, motivasyon ve olumlu ruh hali gibi duygusal zeka kabiliyetleri de rekreasyonel faaliyetler aracılığıyla gelişebilmekte ve bireyin daha sosyal bir yaşam sürmesine katkı sağlamaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Kişilerarası ilişkilerde, iletişim halinde olan bireylerin amaçlarını gerçekleştirmek üzere karşılıklı etkileşimlerini sağlıklı ve pozitif bir şekilde yürütebilmeleri, bireyin iletişim kabiliyeti ve duygusal zekâsı ile ilgilidir. Sosyal beceriler, bireyin karşılıklı ilişkilerini etkili bir şekilde yönetebilme ve yürütebilme becerisi olarak ifade edilmektedir. Bu durum bireyin sosyalleşme aracılığıyla iletişim

becerilerine ve duygusal zekâ kapasitesine bağlıdır. Bu doğrultuda bu çalışmada, küreselleşen dünyada hareketsiz kalan ve sosyal beceriler noktasında yeterli gelişimi gösteremeyen bireylerin, rekreatif etkinlikler sayesinde sosyalleşme, iletişim becerileri ve duygusal zekâ seviyelerine katkıları incelenerek kişisel gelişim süreçlerine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Dahası, duygu ve düşüncelerini en iyi şekilde ifade eden, ne istediğini bilen, özgüven sahibi, cesaretsizliğini yenmiş, korkularından sıyrılmış ve sosyal fobisi olmayan bir nesil için bu tür araştırmaların önemi büyüktür. Bu araştırma ile ayrıca, rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşen üniversite öğrencilerinin tanımadıkları bireylerle kurmuş oldukları iletişimin, kendisinde var olan eksik ve zayıf yönlerini fark etmesine ve kişisel gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte çalışmada rekreasyon faaliyetleri ile sosyalleşme, iletişim becerileri ve duygusal zeka değişkenlerinin bir arada kullanılması, bu değişkenler arasındaki ilişkinin tespit edilmesi, literatürde benzer çalışmaların yapılması açısından önem arz etmektedir.

İletişim, insanların toplumda sosyal olarak yer alabilmeleri için oldukça önemlidir. Ayrıca, iletişim bireyin yaşamında doyum sağlamasını sağlayan en önemli araçtır. Bu çalışmada, bireylerin rekreatif etkinliklerle sosyalleşme düzeyinin, iletişim becerileri ve duygusal zekaları üzerindeki etkileri incelenerek, ampirik sonuçlar, rekreatif etkinliklerin bireylerin iletişim becerilerini ve duygusal zeka yeteneklerini kullanma kapasitelerini pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir. Dolayısıyla rekreatif faaliyetlerin bireyler açısından fiziksel, sosyal ve psikolojik faydaları ön plana çıkmaktadır.

Bu doğrultuda ilgili literatür incelendiğinde bazı değişkenler açısından benzer çalışmalara rastlanmaktadır. Bu çalışmaların araştırma sonuçları değerlendirildiğinde ilk olarak Tepeköylü vd. (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada spor yapan ve spor yapmayan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri karşılaştırılmış olup, spor yapanların daha yüksek bir iletişim becerisine sahip olduğu tespit edilmiştir. Önemli bir rekreasyonel faaliyet olan sporun, bireyin iletişim becerisine ciddi anlamda katkılar sağladığı belirlenmiştir.

Haines ve Fortman (2008) tarafından yapılan çalışmada, aktif spor yapan üniversite öğrencilerinin, spor yapmadıkları dönemdeki iletişim becerileri puanları ile karşılaştırma yapıldığında, spor yapmaya başladıktan sonra iletişim becerilerinin arttığı tespit edilmiştir.

Lindsey (2012)'in üniversite kampüsünde yapmış olduğu bir araştırmada, üniversite öğrencilerinin kampüs rekreasyon alanlarına aktif katılım sağlamaları ile iletişim becerilerinin arttığı belirlenmiştir.

Camiré vd. (2009)'nin lise öğrencileri üzerinde yapmış oldukları araştırmada, okul merkezli rekreasyon ve spor faaliyetlerinin öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir.

Serçek ve Serçek (2015)'in üniversite öğrencilerinin rekreasyon etkinliğine katılma eğilimlerini belirlemek ve aynı zamanda bireylerin serbest zamanlarında katıldıkları rekreasyon etkinliklerinin, kişilerin sosyalleşme durumlarına ne denli etkide bulunduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen araştırmada; bireysel farklılıklara rağmen rekreasyon aktivitelerine katılmanın sosyalleştirici ve bütünleştirici bir özelliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Tepeköylü vd. (2009)'nin gerçekleştirmiş oldukları bir diğer çalışmada, rekreasyonel faaliyet olarak spor yapan üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Bir diğer ifade ile katılımcıların serbest zaman aktivitesi olarak spor yapıyor olmalarının iletişim becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir.

Daha önce yapılmış çalışmalarla ilgili literatür incelendiğinde ve bu araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda, serbest zaman aktiviteleri ile sosyalleşen bireylerin iletişim becerileri ve duygusal zeka yetenekleri (kendini tanıma, duygularını yönetebilme, empati, olumlu ruh hali, motivasyon, sosyal ilişkileri yürütebilme) arasında anlamlı ilişkilerin olması elde edilen bulgular ve bundan sonra yapılacak olan benzer çalışmalar açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- ATALAY, Ahmet, AKBULUT, A. Kürşat, & YÜCEL, A. Serdar (2013). “Bireylerin Sosyal Algı ve Sosyalleşme Düzeylerinin Gelişiminde Rekreatif Uygulamaların Önemi”, Uluslararası Hakemli Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi, 1(1), 18-29.
- BUDAK, Selçuk (2003). Psikoloji Sözlüğü. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- CAMIRÉ, Martin, TRUDEL, Pierre & FORNERIS, Tanya (2009). “High School Athletes’ Perspectives on Support, Communication, Negotiation and Life Skill Development”, Qualitative Research in Sport and Exercise, 1(1), 72-88.
- CAN, Halil (1994). Organizasyon ve Yönetim, 3. Baskı, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- CEVİZCİ, Ahmet (2000). Felsefe Sözlüğü. İstanbul: Paradigma Yayınları.
- CÜCELOĞLU, Doğan (2016). İkimizdeki Çocuk, 50. Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- COOPER, Robert K. ve SAWAF, Ayman (2003). Liderlikte Duygusal Zekâ, Çeviren: Zela Bedriye Ayman ve Banu Sancar, İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- ÇAKAR, Ulaş ve ARBAK, Yasemin (2004). “Modern Yaklaşımlar Işığında Değişen Duygu-Zekâ İlişkisi ve Duygusal Zekâ”, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(3), 23-48.
- DAMASIO, Antonio R. (1999). Descartes’in Yanılgısı, İstanbul: Varlık Yayınları.
- DÖKMEN, Üstün (2004). İletişim Çatışmaları ve Empati, Yirmi sekizinci basım, İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- DURMUŞ, Beril, YURTKORU, Serra E. ve ÇİNKÖ, Murat (2013). Sosyal Bilimlerde SPSS’le Veri Analizi (5.Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.
- ERGÜN, Mustafa (1994). Eğitim Sosyolojisine Giriş, 4. Basım, Ankara: Ocak yayınları.
- ERKAL, Mustafa (2006). Sosyoloji (Toplum Bilimi), İstanbul: Der Yayınları.
- GÜL Tolga, KARAÇAR Ercan, KEMENT Üzeyir, PASLI Mehmet M., YAYLA Özgür, EROL Ersan ve GÖKER, Gönül (2014). Rekreatifliğe Giriş, 1. Baskı, Ankara: Detay Yayıncılık.
- HANÇERLİOĞLU, Orhan (2002). Felsefe Sözlüğü, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- HAINES, Danell J. & FORTMAN Tyler (2008). “The College Recreational Sports Learning Environment”, Recreational Sports Journal, 32(1), 52-61.

- KARADAĞ, D. (2013). Yüzme Antrenörlerinin Bir Liderlik Özelliği Olan İletişim Becerilerinin Yüzücülerin Motivasyonları Üzerindeki Etkileri, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- KARAKÜÇÜK, Suat (2005). Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme, 5. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.
- KOÇYİĞİT, Murat (2015). Etkili İletişim ve Duygusal Zekâ, Konya: Eğitim Yayınevi.
- KOÇYİĞİT, Murat ve Özüpek N. Mehmet (2015). Personality Factors That Affect the Use of Facebook: A Research on University Students, (Eds.) Daba-Buzoianu, C., Arslan, H. and Icbay, M. A., Contextual Approaches in Communication, Frankfurt: PL Academic Research Peter Lang GmbH. 323-332.
- KONRAD, Stefan ve HENDL, Claudia (2001). Duygularla Güçlenmek, Çeviren: Meral Taştan, İstanbul: Hayat Yayınları.
- KORKUT, Fidan (1996). “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları”, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, Cilt:2(7), 18-23.
- LINDSEY, R. Robert (2012). “The Benefits and Satisfaction of Participating in Campus Recreational Sports Facilities and Programs Among Male and Female African American Students: A pilot study”, Recreational Sports Journal, 36(1), 13-24.
- NIELSEN, John (2008). Effective Communication Skills. Xlibris Corporation, USA.
- ÖZER, A Kadir (2006). İletişimsizlik Becerisi. İstanbul: Varlık Yayınları.
- ÖZKALP, Enver (2005). Sosyolojiye Giriş, Bursa: Ekin Yayınları.
- SCHUTTE, Nicola S., MALOUFF, John M., HALL, Lena E., Haggerty, DONALD J., COOPER, Joan T., GOLDEN, Charles J. ve DORNHEIM, Liane (1998). “Development and Validation of a Measure of Emotional Intelligence”, Personality and Individual Differences, 25(2), 167-177.
- SERÇEK, Sadık ve SERÇEK, Gülseren Ö. (2015). “Serbest Zaman Etkinlikleri Olarak Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklere Katılmaları ve Sosyalleşmeleri Arasındaki İlişki”, Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 51, 1-21.

- SEVİL Tuba, ŞİMŞEK K. Yıldırım, KATIRCI Hakan, ÇELİK, O., ÇELİKSOY, M. A. ve KOCAEKŞİ, Serdar (2012). Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi, 1.Baskı, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- ŞAHAN, Hasan (2007). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya.
- ŞENER, S. (2008). Müşterilerin Duygusal Zekâ Özelliklerinin Reklam Algıları Üzerindeki Etkileri ve Bir Araştırma, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- TATAR, Arkun, TOK, Serdar ve SALTUKOĞLU, Gaye (2011). “Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ ölçeğinin Türkçe’ye Uyarlanması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi”, Klinik Psikofarmakoloji Bülteni, Cilt: 21, Sayı: 4, 325–338.
- TEPEKÖYLÜ, Özden, SOYTÜRK Mümine & ÇAMLIYER Hatice (2009). “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) Öğrencilerinin İletişim Becerisi Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7(3), 115-124.
- TEPEKÖYLÜ ÖZTÜRK Özden, SOYTÜRK, Mümine, ADA, DAŞDAN E. Nilay, & ÇAMLIYER, Hatice (2011). “Üniversite Takımlarında Sporcu Olan Öğrencilerle Spor Yapmayan Öğrencilerin İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması”, Spor Bilimleri Dergisi, 22(2), 43-53.
- TOKTAMIŞOĞLU, Murat (2004). Aklın Öteki Sesi Duygusal Zekâyla Başarı, İstanbul: Kapital Yayıncılık.
- UZUNER, Muhammet Eyüp, & KARAGÜN Elif (2014). “Rekreatif Amaçlı Spor Yapan Bireylerin Yalnızlık Düzeylerinin İncelenmesi”, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (27), 107-120.
- ÜNCÜ, Serap (2007). Duygusal Zekâ ve Evlilik Doyumu İlişkisi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- YAĞMUR, Yenal, & İÇİGEN, Tarcan Ebru (2016). “Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Süreci ve Rekreasyon Faaliyetlerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma”, Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 27(2), 227-242.